

Огнян Минчев: Поробването на българския народ от АЕЦ "Белене"

11:28 | 08.03.2011

Промъкналите се в печата спорадични протести срещу цените на горивата през последните дни най-после отварят тесен прозорец за осъзнаване на цялостната ситуация в българския енергиен сектор – днес и в обозримо бъдеще. Обстоятелството, че бензинът в България е по-скъп от този във Виена и значително по-скъп от този в Германия, а дизелът е по-скъп дори и от бензина, ни води към единственото разумно обяснение за цените на българския енергиен пазар – монопола.

Тогава, когато говорим за бензин и нафта – това е монополът на "Лукойл", руската международна компания, която притежава рафинерията в Бургас и упражнява всякакъв тип влияния, за да избегне значим алтернативен внос на горива в България откъдето и да е, освен от Русия. Така стопроцентовата зависимост на България от Русия чрез "Лукойл" прави възможно непрекъснатото поддържане на монополно високи цени, особено в периоди на растящи цени на нефта на световните пазари. Когато пък международните цени падат, у нас има известно разсейване на монополиста за привеждане към съответстващото на международния пазар намаление.

Енергийното монополизирание в полза на Русия - цялостна стратегия

Същото е положението и с цените на природния газ. Тръбата е една – от Русия – и всеки опит за изграждането на каква да е алтернативна тръбичка се разбива в желязната отбрана на щедро подкупените от монополиста български чиновници на всички нива. В Европа и света се случва какво ли не – рязко падат цените на спотовите пазари, разцвет преживяват технологиите за пренос на втечен газ по море и по суша, САЩ нарастващо задоволяват огромните си потребности чрез развитието на добива на шистов газ, Унгария и Румъния се свързаха с европейската газоразпространителна мрежа. България живее в свой си свят – света на едната единствена тръба, по която тече – когато тече (януари 2009 г.), газ на монополиста "Газпром". Но в Москва и това им се видя малко: купиха си български слуга (на английски – minister), който през 2006 г. скъса относително изгодния договор за

доставка на газ, валиден до 2011 г., и подписа нов договор за зависимост на България от руския монополист за три десетилетия напред.

Няколко български политици жертваха кариерата си, за да не допуснат подаряването на българската газова инфраструктура от тръбопроводи на Русия през 1990-те години. Кабинетът на Жан Виденов бе сътворил множество икономически проблеми, но едва ли щеше да падне от власт, ако не бе личното твърдо упорство на самия премиер да не допусне "да мине номерът" на "Газпром" с "Мултигруп" и "Топенерджи" за изземване на тръбопроводната мрежа – българска национална собственост. Вторият опит на "Газпром" последва при кабинета на ОДС през 1997-98 г. и бе отново неуспешен. Тогава в ход бяха пуснати заобиколни стратегии. Основната цел - лишаване на България от икономическия и стратегически ресурс на нейното географско положение като транзитираща страна – изглежда ще бъде постигната чрез включването ни в един от мегапроектите на руския монополист "Газпром" – проекта за газопровода "Южен поток".

"Братската" подялба на собствеността – 50:50 между България и Русия върху "Южен поток" на българска територия открива пряка възможност за контрол върху решенията за руската страна чрез едно просто и изпитано средство – умерени рушвети в полза на български държавни чиновници. От своя страна "Южен поток" ще обезсмисли в значителна степен досега съществуващата инфраструктура, която отчасти ще бъде интегрирана в новия проект, отчасти – полу- или напълно изоставена поради периферното ѝ значение за транзитирането на газ през региона.

Монополизирането на българската енергетика в полза на Русия е цялостна стратегия, чието значение включва, но надхвърля практичната задача българските "братушки" да плащат монополно високи цени за енергия на Москва докато са живи. Енергийната стратегия на Москва има ясно изразени геополитически цели, които по отношение на България са много по-концентрирани отколкото спрямо целия регион на Централна и Източна Европа. Тази стратегия се илюстрира най-добре от това, което се нарича "проект за АЕЦ "Белене".

Нека започнем с това, че на този "проект" в продължение на години му липсват най-основни параметри, характерни за всяко бизнес начинание. Не съществува инвестиционен проект. Не съществува яснота за цената на проекта. Няма очертан потенциален пазар за енергията, която новата АЕЦ ще произвежда, освен общите приказки за това, че потребностите в региона щели да растат. За това, колко ще струва произвежданата енергия се знае само това, че щяла да е евтина защото е ядрена – а не вятърна, например.

Най-много се лъже за АЕЦ "Белене"

Бисмарк е казал, че най-много се лъже след лов и преди избори. Не е вярно – най-много се лъже за АЕЦ "Белене". Никой никога не е видял истински документ с обвързващи руската страна параметри на този т. н. проект. Руските енергийни фактори и подконтролната им българска енергийна олигархия лъжат спокойно и наедно, убедени, че пословичното в наивитета си българско обществено мнение никога няма да открие разлика с истината. Поне дотогава, докато АЕЦ "Белене" не яхне обикновения българин за десетилетия напред.

Помните ли "Кремиковци"? Съветски военно - временен завод за производство на каква и да е стомана, натресен на българите като част от селяндурско-грандоманската стратегия за индустриализация на България на всяка цена. Българите започнаха да изплащат "Кремиковци" с увеличението на цените за потребление от 1 януари 1966 г. и продължиха да изплащат десетилетия напред. На българския пазар десетилетия наред имаше хроничен дефицит на домати, плодове, месо и всичко останало, в изобилие произвеждано в земеделска България. Всичко отиваше на безценица в Съветския съюз за изплащане на борчове от типа на "Кремиковци".

На фона на АЕЦ "Белене" обаче "Кремиковци" ще ни се види като невинен джобен разход. Защото всички основни решения за дългосрочните финансови измерения на проекта се вземат и ще се вземат от руската страна.

Борбата на премиера Борисов да редуцира цената на "Белене" до разумните 5 млрд. евро за реакторите (без инфраструктурата) среща железен отказ и железен натиск от Москва. Включително с йезуитското уверение, че България вече е платила всичко от нейния дял и отгук нататък няма да плаща нищо. Само ще гледа как се строи централата, как реалните ѝ руски собственици я експлоатират 20 години и след това с хляб и сол я поднасят на българите да си я доексплоатират още 40.

Истината е по-проста и смазваща. АЕЦ "Белене" се строи под руски контрол с руски пари и ще бъде *де факто* руска собственост. Цената на тока, произвеждан от нея, ще се определя в Москва, не в София, не и от пазара на електроенергия в България - защото такъв пазар просто няма да има. Така както Русия ни продава бензин, дизел и газ на високи цени поради монопола, който притежават "Лукойл" и "Газпром" в България, така също ще ни продава скъп ток поради монопола, който ще притежава в българската електроенергийна система чрез АЕЦ "Белене".

Някой може да възрази – нали имаме и други производства на ток? Да, но ще бъдем принудени скоро да затворим АЕЦ "Козлудуй". Европейските екологични квоти ще направят производството на ток от въглища нерентабилно, а вятърните и слънчевите паркове навсякъде по света си остават вятър и мъгла. Русия ще притежава контрола върху най-големия по обем и по принцип най-евтин ток – от ядрена енергия, чрез АЕЦ "Белене".

Е, няма да бъде чак толкова евтин. Колко ви е евтин бензинът и газът? Регионалните и европейските пазари няма да купуват скъпия руски ток от Белене. Кой ще го купува тогава? Ние, българите ще го купуваме – вече са ни задължили да го купуваме, в продължение на десетилетия. Огромното за днешните и утрешни български мащаби производство на руския гигант АЕЦ "Белене" ще изтласка в ъгъла другите производства и ще установи функционален монопол върху електроенергийната ни система за много десетилетия напред.

Скъпо ще бъде, братя българи, много скъпо! Ще задлъжнява здраво пършивата българска държавичка на руските си благодетели и на българските им мекерета. Българските предприемачи, българските производства – доколкото ги има – ще задлъжняват яко и ще губят конкурентноспособност на европейския и световен пазар, така както днес губят и фалират тези производства, които ползват газ в технологичния си процес.

Толкова ще задължняваме, че мечтаните 20 години, след които ще придобием "Белене" за българска собственост ще отидат далеч в бъдещето – ще станат 30, 40, може би повече. Междувременно светът може да преживее няколко революции в енергетиката – ние няма да преживеем нищо друго освен хитроумния руски хомот, който безсрамни и продажни български политически чиновници от вчера и днес нахлузват на врата ни.

Руските реактори, предвидени за "Белене", са вече морално остарели. Хайде да не бъдем наивници – проверете в Интернет кой през последните 20 години е купувал руски реактор и защо? Китай води политика на стратегически баланс в ядрената си енергетика и затова купува реактори от всички производители в света. Купи и два руски ... и си взе беля на главата... Четете, четете – "то сляпото окато прави"! Дори Турция сключва договор за строителство на руски реактори – но не като тези от "Белене", а от последно поколение – само като стратегическа сделка за допълнителни бонуси в транзитиране на въгледороди от Русия и Централна Азия. И преговорите между турската и руската страна са изключително напрегнати и ожесточени.

Ние не просто купуваме морално амортизирани руски реактори – ние си купуваме дългосрочен монопол на Русия върху българската енергийна система за целия 21 век. С монополно високи цени, с доброволен отказ от енергиен пазар и развитие на икономиката чрез енергоспестяване. Купуваме си икономическо робство за четири поколения напред. Хич недейте гледа колко струва бензинът във Виена. След няколко години ще започнете все по-отчаяно да гледате колко струва токът във Виена и в цяла Европа в сравнение със сметката за вашето потребление в ръцете ви.

Стратегически инструмент за геополитически контрол

Разбира се, един икономически монопол никога няма само икономически измерения – той е стратегически инструмент за геополитически контрол. Именно затова нормалните европейски народи не сключват сделки подобни на "Белене" – защото свободата им е скъпа. Не и на отровения от великодържавна пропаганда отчаян среден българин: на него му е виновна демокрацията, виновни са му всички и всичко, които "му се бъркат" и заради които този българин спря да получава "евтин бензин" от "Съюза". Големи по български мащаби пари се плащат, за да оцелява тази надлудничава визия за България и света в главите на много наши сънародници, докато общественото мнение грижливо се запознава с поредната милиционерска история за подслушване и подливане на вода между локалните политически пигмеи.

Тоталният енергиен монопол на Русия върху България на практика се равнява на нов политически контрол на Москва върху нас. Този монопол превръща европейското ни членство във формалност и фикция, защото не оставя финансови и институционални ресурси в ръцете на българското общество и държава да се реформират по европейски образец. Енергийният монопол на Русия се осъществява чрез съюза на руската великодържавна олигархия с пост-комунистическата олигархия на България, която контролира цялостно икономиката на страната и на енергетиката в частност.

В услуга на руско-българската милиционерска олигархия

Руската великодържавна олигархия е паразитна мимикрия на съветската кагебистка номенклатура. Тя живее – както съветските си предци – чрез немилостиво изтощаване на

природните богатства на огромната страна, без да е в състояние да реинвестира огромните си печалби поне отчасти в модернизирани и цивилизовани на Русия.

Нейната по-малка сестра – българската пост-комунистическа олигархия – живее за сметка на системно ограбване на българския народ чрез източване на изпостелялата му държава. Българският милиционерски "бизнес" няма нищо общо с пазара – той паразитира върху рекет срещу собствената си държава и народ. АЕЦ "Белене" е точният пример за това. Криминалната олигархия в българската енергетика вече придоби огромни рушвети, за да стартира проекта. Оттук нататък ще паразитира като слугинско псе върху остатъците на великодържавния пир на гърба на българския народ и българската държава чрез АЕЦ "Белене".

Допреди две седмици имаше надежда, че настоящето българско правителство ще успее да изпълни поне определена програма минимум за рационализиране на проекта "Белене" и за частична защита на българския национален интерес от бедствието, надвиснало над страната ни.

Програмата максимум – отказ от проекта в защита на националния интерес – не беше много вероятно да се изпълни още от самото начало на управлението на ГЕРБ. Последните изказвания на премиера Борисов в Народното събрание покосиха и най-крехката надежда, че България може да бъде опазена поне от най-тежките последствия на "Белене". Нещата отиват към подписване на окончателния договор с "Атомстройекспорт". Това е резултат на огромен, нечовешки натиск върху Борисов и неговото управление. Флашките, шашките и шантажите са само видимият връх на този натиск, чиято цел е да превърне поредното българско правителство в покорен слуга на руско-българската милиционерска олигархия.

Как ще постъпи Борисов? Най-вероятно ще остави на някой от НЕК или в краен случай на Трайчо да подпише този договор, който за пореден път ще сложи формално край на независимата българска държава – не че съдържателно досега е била независима.

Избирайки между унизително обругаване и отстраняване от власт и запазване на формални позиции начело на управлението Борисов по човешки ще предпочете второто. Просто защото той не може да се научи, че срещу наглия руски натиск, срещу бруталния криминален рекет на българската олигархия, срещу любезното безразличие на европейските му партньори, един български премиер все пак има народ, има гражданска общност, към която може да се обърне, на която може да се опре, да я призове към защита на държавата и на националния интерес.

"Лордовете анонсират, слугите разиграват"

Никой от българските политици и държавници не се сеща за потенциалната сила на тази гражданска общност. Жан Виденов посърна, предаден от собствената си партия и си отиде в мълчалив ступор към обществото. Костов се затвори и млъкна, повлечен от злорадата вълна "800 дни": обиди се на народа, но не се сети да призове гражданите към активна отговорност. Сега и Борисов ще повтори основната им грешка. Ще си отиде, или ще остане в слугинска роля на сцената, но няма да излезе да каже публично истината и да призове обикновените граждани за подкрепа.

"Лордовете анонсират, слугите разиграват", гласи високомерна поговорка сред играчите на бридж. Един държавник може да избира – дали да бъде слуга на собствените си съграждани или на мафията.

Но ако Борисов сложи подпис върху позора "Белене" – свой или на някой от чиновниците надолу, то той трябва да знае следното: след 20 или 50 години никой няма да си спомня, че Симеон Сакскобургготски е размразил проекта "Белене". Нито, че министърът Овчаров го е натресъл на българските данъкоплатци. Нито, че президентът Гоце го е пришил като пореден ловен трофей към своя въображаем "Голям шлем"... Не – историята ще запише, че Бойко Борисов го е подписал. Поради липса на доблест да защити тези, които гласуваха за него и му повериха държавата, за да защити националния интерес. При всякакви обстоятелства.

P.S. След 10 години може да се окаже, че България има нужда от нов ядрен реактор – за да замени съществуващите в АЕЦ "Козлодуй" и да компенсира нарастващата цена на тока от топлоцентралите. Тогава най-естественото решение ще бъде построяването на един или дори два реактора в инфраструктурата на АЕЦ "Козлодуй". Дотогава бурно развиващата се понястоящем ядрена технология ще произведе едно четвърто поколение реактори, чиято ефективност и сигурност ще съответства на развитието на една европейска страна като България. И със сигурност ще ни струва по-малко. Доста по-малко от опита да ни се пробута скапан руски "Москвич" на цената на "Мерцедес 600" за АЕЦ "Белене".